

ÖĞRETMEN ADI:
AMİNE ARSLAN

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
EKMEĞİN DEĞERİ (HİKAYE)

İL:
DİYARBAKIR

OKUL ADI:
ÇAVUŞLU İLKOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Öğrenciler, aile içindeki iş bölümüyle ilgili sorular sorarak konuyu sorgulamaya başladı.

Öğrenciler, toplumda genellikle belli cinsiyetlere atfedilen işlerin, aslında herkes tarafından yapılabileceğini fark ettiler ve bu konuda incelenen hikayeden örnekler verdiler.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Ekmeğin Değeri adlı çocuk hikaye kitabı, toplumsal rollerin eşitliği açısından yetersiz bulunmuştur. Hikâyede cinsiyete dayalı kalıp yargılar göze çarpmakta; ev içi görev ve sorumluluklar geleneksel rollere göre dağıtılmaktadır. Oysa çocuklara, kız ya da erkek fark etmeksizin her türlü görevi yapabilecekleri gösterilmelidir. Bir erkek çocuğu çamaşır katlayabilirken, bir kız çocuğu da ev boyama gibi işlerde yer alabilir. Ayrıca ev içinde adil ve eşit bir iş bölümü sağlanmalı, sofrayı hazırlama gibi sorumluluklar yalnızca anneye bırakılmamalıdır. Tüm aile bireyleri görevleri birlikte tamamlayarak sofraya hep birlikte oturmalıdır. Bu bağlamda, kitap eşitlikçi bir toplum anlayışını yansıtacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Hikaye, sınıf ortamında çocuklar ile birlikte incelenmiş, çocukların eleştirel göz ile değerlendirmeleri desteklenmiştir.

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal rollerin eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Bugüne kadar öğrencilerimiz iş bölümü yaparken, oyun oynarken toplumsal kalıp yargılar ile hareket etmekteydi. Ayrıca aralarında kullandıkları dil de cinsiyet dayalı idi. Bu gözlemden yola çıkarak, öğrencilerin toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık geliştirmeye ve kalıp yargılardan uzak bir dil ve davranış biçimi kazanmaya ihtiyaç duyduğu ortaya çıkmıştır.

AMAÇ:

Çocuk kitabı aracılığıyla toplumda doğduğumuz günden itibaren cinsiyet ayrımına yönelik üzerimize yüklenen rollerin aslında toplum olarak yanlış bilinen kalıp yargılar olduğunun farkına varmak

HEDEF KİTLE:

Öğrenciler ve ebeveynler

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖRAV

esit
biz

Kurucu

Garanti BBVA

ÖĞRETMEN ADI:
BÜLENT AYDIN

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
ORHANGAZİ SOSYAL GELİŞİM MERKEZİ

İL:
BURSA

OKUL ADI:
**ORHANGAZİ İLÇESİNDEKİ İLK VE ORTA
DERECELİ OKULLAR**

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Sosyal Gelişim Merkezi Projemiz Marmara Belediyeler Birliği tarafından 2024 Aralık ayında Sosyal Hizmet Kategorisinde “Altın Karınca” Ödülüne layık görülmüştür.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Özel gereksinimli öğrenciler, mülteciler ve sosyo ekonomik açıdan dezavantajlı çocuklar ve köy okullarındaki öğrenciler için uygulamalar.

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Proje hedef kitlesinin okul dışı faaliyetlere katılım oranının düşük olması.

AMAÇ:

Örgün eğitime devam eden dezavantajlı 6-18 yaş arası öğrencileri okul dışı faaliyetlere dahil ederek sosyal hayata kazandırılması.

HEDEF KİTLE:

6-18 yaş arası hafif düzey zihinsel engelli bireyler, mülteci öğrenciler, köy okullarındaki öğrenciler, sosyoekonomik açıdan dezavantajlı çocuklar.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Dezavantajlı öğrenciler için İlçe Milli Eğitim, Belediye işbirliği ile eski bir bina Sosyal Gelişim Merkezine dönüştürülmüştür. Öğrencilerin okul dışında yapmak istedikleri atölye çalışmaları anketle belirlenmiş ve uygulanmıştır. Liseli öğrencilerden gayri resmi bir şirket kurulup, oylama ile Genel Müdür, Üretim Md. Finans Md. İnsan Kaynakları Md ve Pazarlama Md. Şeklinde yönetim kurulu oluşturulmuştur. Atölyelerde yapılan ürünlerin satışı ve pazarlaması yapılarak markalaşmış ve kazanılan para ile malzeme alınarak sürdürülebilirlik sağlanmıştır. Son 4 yıldır yardım yada hibe almadan tüm atölye malzemeleri temin edilmektedir. Atölye çalışmaları hem kurs ve gönüllülük esasına göre açılıp, atölyenin çeşidine göre yıl boyu sürmektedir. Kurs eğitimlerine toplumsal cinsiyet eşitliği ve kapsayıcılık konularında seminerler verilmiştir.

ÖĞRETMEN ADI:

BÜŞRA DEMİRAKIN EKUKLU

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:

“KABUL ETMİYORUZ: TOPLUMSAL ROLLERİN EŞİTLİĞİNE BÜTÜNCÜL BİR BAKIŞ”

İL:

İSTANBUL

OKUL ADI:

BİLİM YAŞAM OKULLARI

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Öğrencilerimizde projenin asıl hedeflerinden olan cinsiyet rollerine karşı farkındalık arttı.

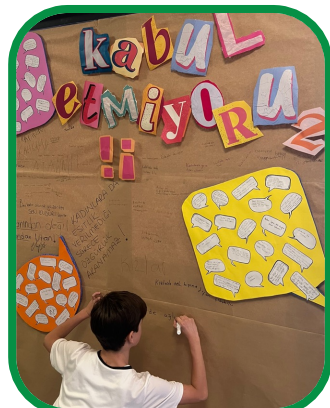
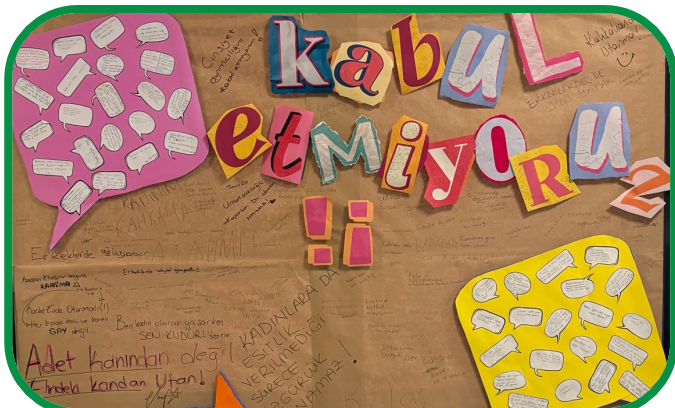
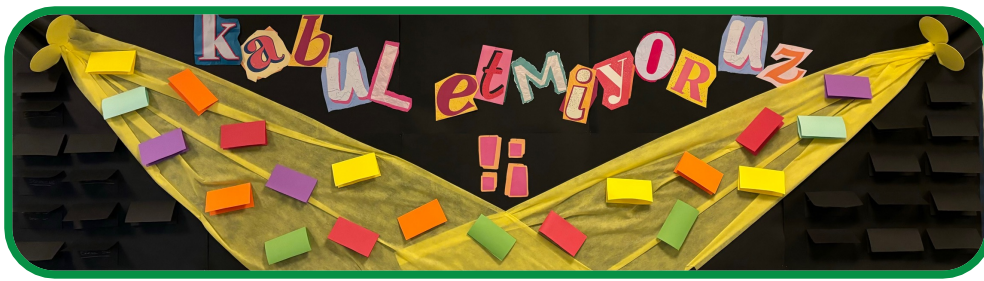
Yapılan ön test ve son test çalışmalarında öğrencilerin %83'ü cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık kazandığını belirtti.

Öğrenciler kullandıkları dildeki eşitlikçi olmayan kelimelere karşı farkındalık kazanarak yeni ve eşit kelimeler üretilmesine katkı sağladılar.

Gelecek kuşaklara miras kalacak edebi bir ürün olan masal çalışması yaparak toplumsal fayda sağlamayı hedeflediler. Rollerin eşit olarak dağıldığı masalları yazıp resimlediler ve resimlenen bu masallar öğrenciler tarafından dijital bir kitap haline getirilerek herkesin erişimine sunuldu.

Bu süreçte öğrencilerin teknoloji okur yazarlıkları arttı, yapay zeka araçları ve dijital tasarım araçları konusunda becerilerini geliştirdiler. Bununla birlikte akran öğrenmesi metoduyla kendilerinden küçük sınıflara bu masalları okuyarak toplumsal cinsiyet kavramını tartıştılar.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal Rollerin Eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Ergenlik dönemindeki öğrencilerin kimliklerini ararken medya, masallar, kültürel normlar ve çevresel etkileşimler yoluyla karşılaştıkları en önemli ve kısıtlayıcı unsurlardan olan toplumsal roller ile ilgili kalıpları içselleştirmeleri ve bu kalıpların akademik, sosyal ve kişisel gelişimlerini sınırlaması bu projenin temel problemlerindendir.

AMAÇ:

Ergenlik dönemindeki öğrencilerin kimliklerini oluştururken karşılaştıkları toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamak, yaşamda karşılaştıkları unsurlara daha eşitlikçi bir gözle bakmalarını ve edebi üretim yoluyla kalıplaşmış cinsiyet rollerini sorgulayarak gelecek kuşaklara yeni ve eşitlikçi ürünler ortaya koymaları amaçlandı.

HEDEF KİTLE:

11- 14 yaş arası ergenlik döneminde olan ortaokul öğrencileri

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Proje kapsamında öğrencilerle 4 haftalık sınıf içi çalışmalar yürütüldü. İlk hafta öğrencilerle cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları tartışılarak medyada, ailelerinde, toplumda kadınlara ve erkeklere yüklenen roller hakkında tartışıldı. İkinci hafta kullandığımız dilde yer alan eşitlikçi olmayan kelimeler, kelime grupları, atasözleri ve deyimler tartışıldı ve bunlara alternatif eşit kelimeler üretmeleri istendi. Üçüncü hafta masallar üzerinden cinsiyet rolleri tartışıldı ve farkındalık kazanmaları hedeflendi. Dördüncü haftada meslek tercihinde bulunurken etkilendiğimiz toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi tartışıldı. Bu süreç bir veli semineri ve bülteni, bir öğretmen bülteniyle desteklendi. Ardından öğrencilerle daha eşitlikçi mesajlar veren, eşitlikçi karakter ve olay örgüsüne sahip, rollerin eşit dağıtıldığı masallar yazıldı. Masallar, dijital araçlar kullanılarak (Canva, ChatGpt vb.) gönüllü öğrenciler tarafından görselleştirildi ve dijital bir masal kitabı haline getirildi. Son adımda öğrenciler masallarını küçük sınıflara okuyarak üzerine tartıştı ve eşitlik mesajını yaygınlaştırdı.

ÖĞRETMEN ADI:
BÜŞRA ÖZYİĞİT

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
ÖNYARGISIZ SINIFLAR, GÜÇLÜ BAĞLAR
EYLEM PLANI

İL:
DİYARBAKIR

OKUL ADI:
CAHİT SITKI TARANCI ANAOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Daha önce çekingen ya da dışlanan öğrencilerin grup çalışmalarına ve sınıf içi etkinliklere daha aktif katılım göstermesi

Öğrencilerin grup içi görev dağılımında cinsiyet kalıplarına dayanmadan farklı roller üstlenmeye başlaması

Empati, iş birliği ve sınıf içi dilde olumlu gelişimlerin gözlemlenmesi

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal Rollerin Eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Öğrencilerin sosyal-duygusal becerilerindeki yetersizlikler ve toplumsal rollerin eşitliği temelli önyargıların sınıf ortamında etkili olması sebebiyle eşit katılımın sağlanamaması

AMAÇ:

Öğrencilerin sosyal-duygusal becerilerini geliştirerek, sınıf içinde her bireyin eşit ve anlamlı şekilde katılımını sağlamak; toplumsal rollerin eşitliği temelli ön yargıları azaltarak kapsayıcı ve destekleyici bir öğrenme ortamı oluşturmak

HEDEF KİTLE:

49-60 ay arası okul öncesi öğrencileri

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Sınıf içinde yapılan yaratıcı drama, grup çalışmaları, hikaye anlatımı ve etkileşimli oyunlar aracılığıyla her öğrencinin aktif, anlamlı ve eşit şekilde katılım gösterebileceği ortamlar oluşturulmuştur. Uygulama süresince tüm öğrencilerin kendi potansiyellerini ortaya koyabilecekleri, farklı roller üstlenebilecekleri ve birbirlerini anlayarak destekleyebilecekleri kapsayıcı bir sınıf kültürü inşa edilmiştir. Toplumsal rollerin eşitliğine dair kalıplar sorgulanmış, tüm çocukların eşit öğrenme ve ifade fırsatlarına sahip olmaları desteklenmiştir.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖĞRETMEN ADI:
CANAN ULUKURT

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
TOPLUMSAL ROLLERİN EŞİTLİĞİ İÇİN
BİR KİTAP, BİR ADIM

İL:
ERZURUM

OKUL ADI:
CELAL AKIN İLKOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Öğrenciler, Pippi karakterinden ilhamla daha cesur, bağımsız ve özgüvenli davranışlar sergilemiştir. Kız öğrencilerin liderlik eğilimi artarken, erkek öğrenciler toplumsal rollere daha esnek yaklaşmıştır. Grup çalışmalarında dayanışma gözlenmiş, yaratıcı etkinliklerde özgün ürünler ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatımları değerlendirilmiş, drama etkinlikleriyle değişim gözlemlenmiştir.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Bu uygulamada, Astrid Lindgren'in "Pippi Uzunçorap Issız Köşk" adlı kitabı aracılığıyla öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği, kapsayıcılık ve bireysel farklılıklara saygı konuları kazandırılması amaçlanmıştır. Okuma etkinliği sonrasında öğrencilerle kitapta yer alan karakterler, olaylar ve verilen mesajlar üzerine tartışmalar yapılmıştır. Pippi karakterinin alışılmış kız çocuk kalıplarının dışında oluşu temel alınarak, öğrencilerin kendi rollerini, güçlü yönlerini ve hayallerini keşfetmeleri desteklenmiştir. Grup çalışmaları, yaratıcı drama, hikâye tamamlama ve resim çizme gibi etkinliklerle öğrenciler hem kendi ifade biçimlerini geliştirmiş hem de farklı düşüncelere saygı duymayı öğrenmişlerdir. Etkinlik boyunca kapsayıcı dil ve eşitlik temelli yaklaşımlar benimsenmiş, her öğrencinin görüş ve katkısı değerli kabul edilmiştir.

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal rollerin eşitliği, farklılıklara saygı, bireysel farklılıkları kapsayıcılık, önyargısız arkadaşlık.

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Öğrenciler toplumsal rollerin eşitliği konusunda kalıp yargılarla büyümekte; kız öğrenciler özgüven ve liderlik, erkek öğrenciler ise empati ve duygusal ifade konusunda desteğe ihtiyaç duymaktadır. Ayrıca bireysel farklılıkları kabul etme konusunda zorluk yaşamaktadırlar.

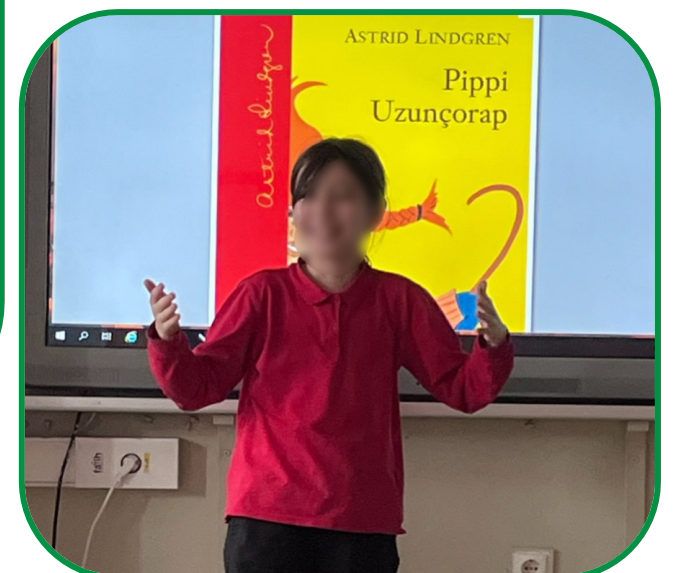
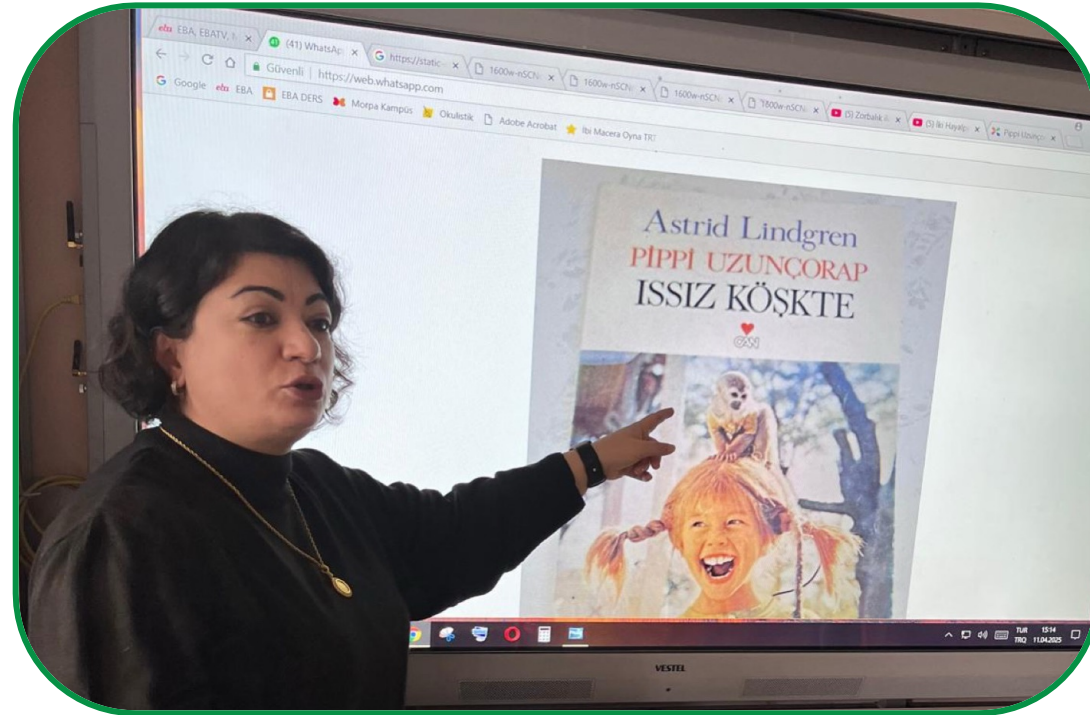
AMAÇ:

Kitap aracılığıyla, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili kalıp yargıları sorgulaması, her bireyin farklı özelliklere sahip olabileceğini kabul etmesi, kendini ifade etme ve karar alma özgürlüğünü benimsemesi, kapsayıcı ve eşitlikçi bir bakış açısı geliştirmesine destek olmak hedeflenmektedir.

HEDEF KİTLE:

İlkokul 3. ve 4. Sınıf Öğrencileri

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖRAV

esit
biz

Kurucu

Garanti BBVA

ÖĞRETMEN ADI:
GÖKÇEN SAYGILI GÜNEŞ

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
MY REFLECTIONS

İL:
ANTALYA

OKUL ADI:
**MANAVGAT EVLİYA ÇELEBİ TURİZM
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ**

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Özgüven düzeyindeki artış yapılan ön ve son testlerle gözlemlendi.

Yapılan çalışmaların okul başarısına etkisi öğretmen, veli görüşmeleri ile gözlemlendi.

Akranları ile sosyal iletişim güçleri arttı. Bu durum ortaya konulan ürünler ile gözlemlendi.

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Sınıf içi Uygulamalar ile Ön Yargı Alanlarıyla Mücadele

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Ergenlik dönemindeki kız öğrenciler ve bedensel engeli nedeniyle özgüven problemi yaşayan öğrenciler, beden algısı ve sosyal uyum konusunda zorluk yaşamaktadır. Bu öğrencilerin özgüvenlerini geliştirecek, beden algılarını olumlu yönde destekleyecek bir projeye ihtiyaç duyulmuştur.

AMAÇ:

Kız öğrencilerin ve bedensel engelli öğrencilerin, olumlu beden algısı geliştirerek kendilerini daha iyi ifade etmelerini, özgüven kazanmalarını sağlamak.

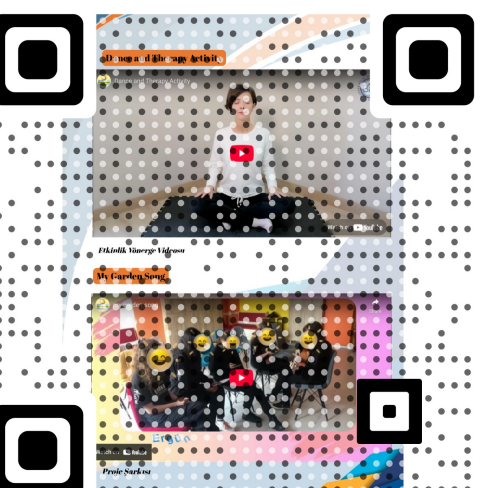
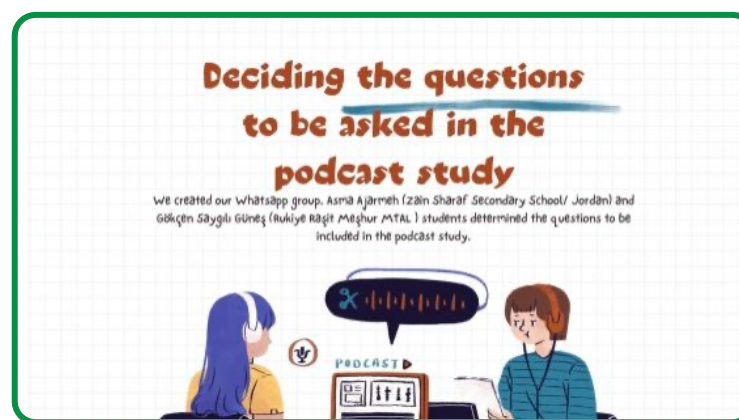
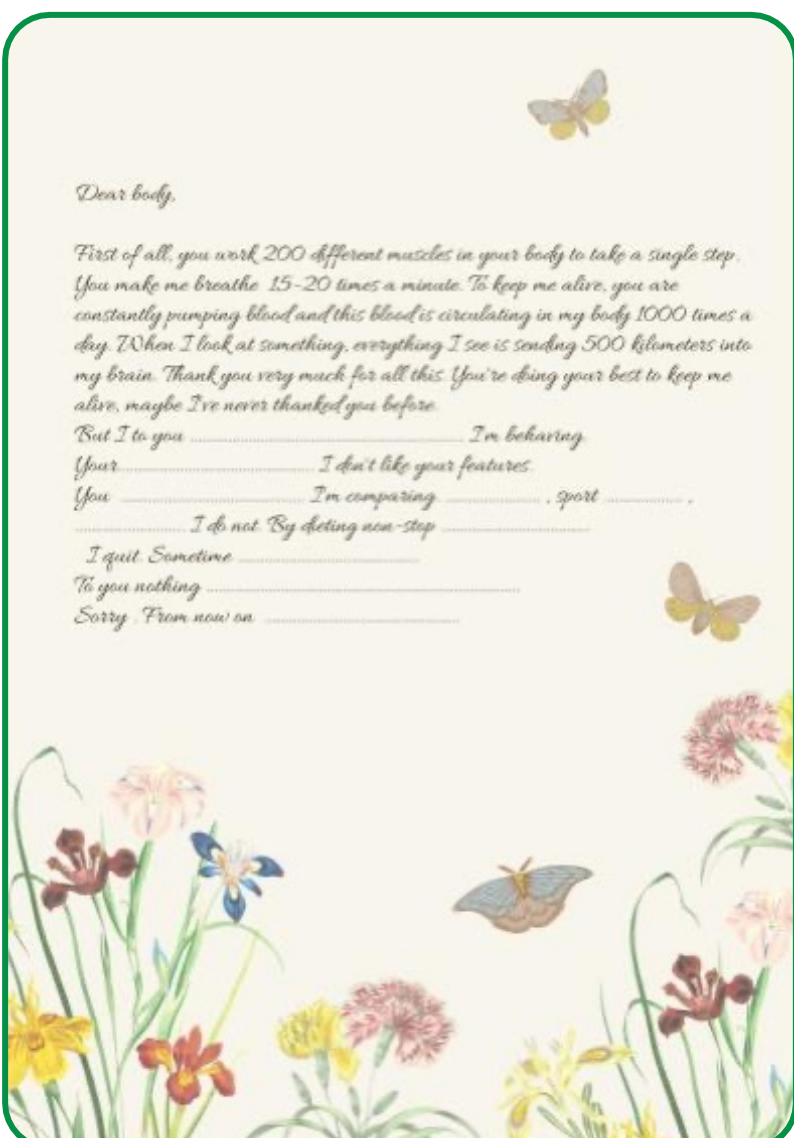
HEDEF KİTLE:

14-18 yaş aralığında kız öğrenciler

UYGULAMANIN ÖZETİ:

“Dans ve Terapi”, “Merhaba Ben” ve “Benim Bahçem” başlıklı etkinliklerle öğrencilerin beden farkındalığı, sağlıklı yaşam bilinci ve özgüven gelişimi desteklenmiştir. Öğrencilerin dijital ortamda kendilerini ifade etmeleri sağlanarak farklı kültürden öğrencilerle sosyalleşmeleri de sağlanmıştır.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖĞRETMEN ADI:
GÖZDE ERGÜN

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
ÇOCUKLAR ARASI ANLAŞMAZLIK ANALİZİ
KİM SUÇLU?: OYUNLARDAKİ CİNSİYET
AYRIMCILIĞI

İL:
KIRKLARELİ

OKUL ADI:
TEK ANAOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Bendeki değişim: Çocukların anlaşmazlıklarında ifade ettiği cinsiyetçi kalıplara eleştirel bakma
Uygulanan müdahalenin etkisi: Oyunlarda gruplaşma ve cinsiyetçi yaklaşım oranlarının azalması, çocuklar arasında, herkesin eşit hak ve fırsatlara sahip olduğuna dair farkındalığın artması.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal rollerin eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Cinsiyetçi tutumlar ve farklı kültürel geçmişlerden gelen öğrenciler arasındaki gruplaşmalar, oyun kurma ve sürdürme süreçlerinde anlaşmazlıklara yol açmaktadır. Bu durum, sınıf içinde eşit katılımı ve sağlıklı iletişimi zorlaştırmakta; hem sınıf yönetimini hem de öğrencilerin problem çözme becerilerini olumsuz etkilemektedir.

AMAÇ:

Hem cinsiyet hem kültürel farklılık gözetmeksizin eşit ve adaletli bir sınıf ortamı yaratmak. Zorbalığın küçük yaş gruplarına kadar düştüğü bu çağda çocuklara sorunlar karşısında anlaşılarak çözme becerisini kazandırmak.

HEDEF KİTLE:

Okul Öncesi

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Dönem başında çocuklar arasında oyuncak paylaşımı sırasında çatışmalar yaşandığını, zaman zaman bu durumun fiziksel temas ya da kırıncı sözlere dönüştüğünü gözlemledim. Bu süreçte öfkelenen çocukları sakinleşmeleri için yanıma alarak bireysel destek sundum; ancak bu yöntem her zaman etkili olmadı.

Bu nedenle sınıf ortamında bazı düzenlemelere gittim: Oyuncak sayısını azaltarak paylaşımı teşvik ettim, cinsiyetçi kalıpları pekiştirebilecek oyuncakları sınıf ortamından kaldırdım. Tüm çocuklara oyunun herkesin hakkı olduğunu vurgulayarak birlikte oynama kültürünü destekledim. Kurallara uyan çocukları semboller ve küçük ödülleriyle teşvik ettim.

Çatışma anlarında “Nasıl çözebiliriz?”, “Ne yapmamız gerekiyor?” gibi sorularla çocukları sürece dâhil ettim. Paylaşım için zamanlayıcı kullanarak, aynı oyuncakı sırayla oynamayı alışkanlık hâline getirmelerini sağladım.

Tüm bu uygulamaların sonucunda cinsiyet temelli gruplaşmaların azaldığını, çocukların kız-erkek ayrımı yapmaksızın birlikte oyun kurabildiğini gözlemledim. Sınıf ortamı daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir hâl aldı.

ÖRAV

esit
biz

Kurucu

Garanti BBVA

ÖĞRETMEN ADI:
HATİCE İĞSEN

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
BİR KİTLE FARKINDALIK ARACI OLARAK
EĞİTİM: SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA
HEDEF 5'E YÖNELİK ÖĞRENCİ AKSİYONU

İL:
BATMAN

OKUL ADI:
BATMAN ANADOLU LİSESİ

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Proje kapsamında yapılan son anket ve gönüllü öğrencilerle yapılan görüşmeler, öğrencilerin toplumsal rollerin eşitsizliği ve kadına yönelik şiddet konularındaki bilgi seviyelerinin arttığını ve bu bilgilerin günlük yaşamlarına yansıdığını ortaya koymuştur. Nicel veriler, öğrencilerin bilgi düzeylerinde anlamlı bir artış sağlandığını gösterirken, nitel veriler bu artışın öğrencilerin daha duyarlı bireyler olmalarına yol açtığını ortaya koymuştur. Projenin yaygınlaştırılması için Batman ŞÖNİM, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Batman Barosu ve Batman İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iş birliği yapılmakta, dijital platformlar aracılığıyla daha geniş kitlelere ulaşılması hedeflenmektedir. Katılımcıların gizliliği korunmuş ve etik ilkeler doğrultusunda gönüllülük esasına dayalı bir katılım sağlanmıştır. Proje Sabancı Üniversitesi tarafından düzenlenen "Liseler Arası Duyarlıyım" yarışması kapsamında en iyi 3 projeden biri seçilmiş ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından teşekkür belgesi ile ödüllendirilmiştir.

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal Rollerin Eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Toplumsal rollerin eşitliği ve kadına yönelik şiddet, gençlerin bu alanlardaki bilinç ve farkındalık düzeylerinin artırılmasının gerektiği küresel bir sorundur. Projeye katılan öğrencilere, toplumsal rollerin eşitsizliği ve kadına yönelik şiddetle ilgili başlangıç seviyesinde bir farkındalık ölçümü için ön anket uygulanmıştır. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin bilgi ve farkındalık düzeyi düşük bulunmuştur.

AMAÇ:

Projenin temel amacı, gençleri toplumsal rollerin eşitliği konusunda bilinçlendirmek ve şiddetle mücadelede duyarlı bireyler yetiştirmektir. Aynı zamanda, eşitlik temelli bir toplum oluşturma sürecine aktif katılımı da teşvik etmektedir.

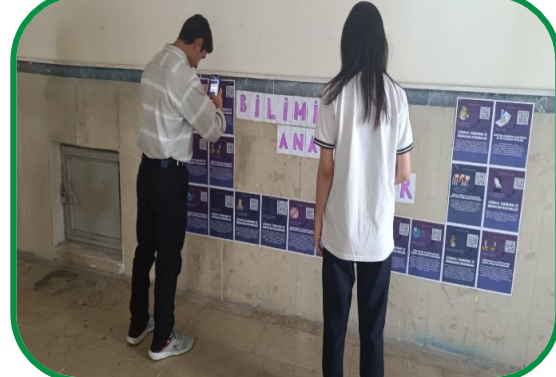
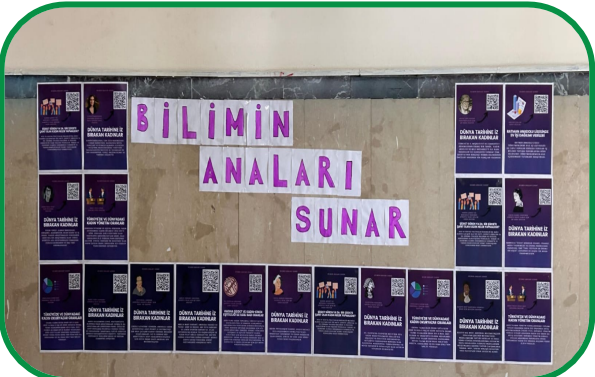
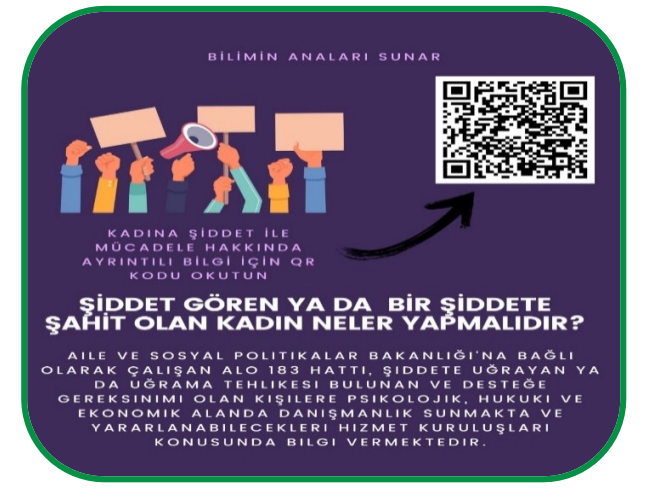
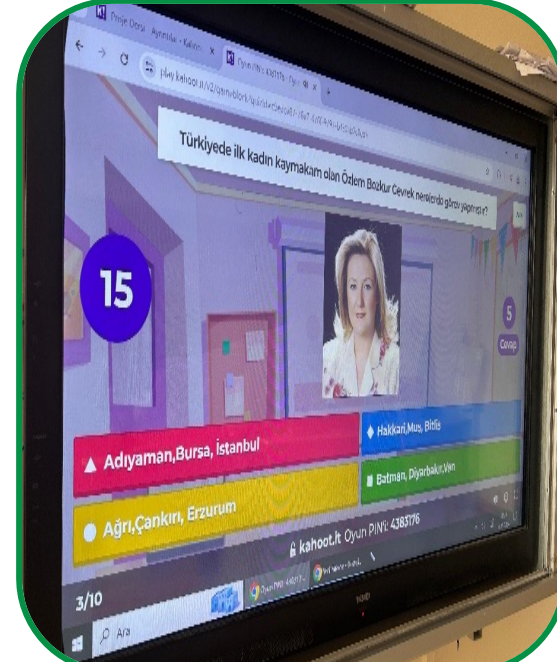
HEDEF KİTLE:

Lise Öğrencileri

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Katılımcı öğrencilerin toplumsal rollerin eşitsizliği ve kadına yönelik şiddetle ilgili farkındalıklarını artırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Batman ŞÖNİM iş birliğiyle gerçekleştirilen konferanslar, kadın hakları ve şiddet türleri gibi konularda bilgilendirici sunumlar yapılmış, öğrencilere afişler ve broşürler dağıtılmıştır. Ayrıca, tarihte iz bırakmış kadınların hayatlarına dair öğrenciler tarafından canlandırılan nostaljik videolar çekilip sınıf ortamında izletilmiş ve dijital oyunlar kullanılarak öğreticilikleri ölçülmüştür. QR kod teknolojisiyle okul duvarlarında sergilenen bilgilendirici içerikler hazırlanıp, periyodik tablo şeklinde sergilenmiştir. Okul öğretmenleriyle aile içi eşitsizlik ve rol dağılımı ile ilgili anketler yapılmış ve sonuçlar görselleştirilerek panolara asılmıştır.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖĞRETMEN ADI:
HÜLYA ÇELİK

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
SOSYAL ADALET BAĞLAMINDA FIRSAT EŞİTLİĞİ PROJESİ: ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) DERSLERİ

İL:
TEKİRDAĞ

OKUL ADI:
ÖZEL TRAKYA İLKOKULU

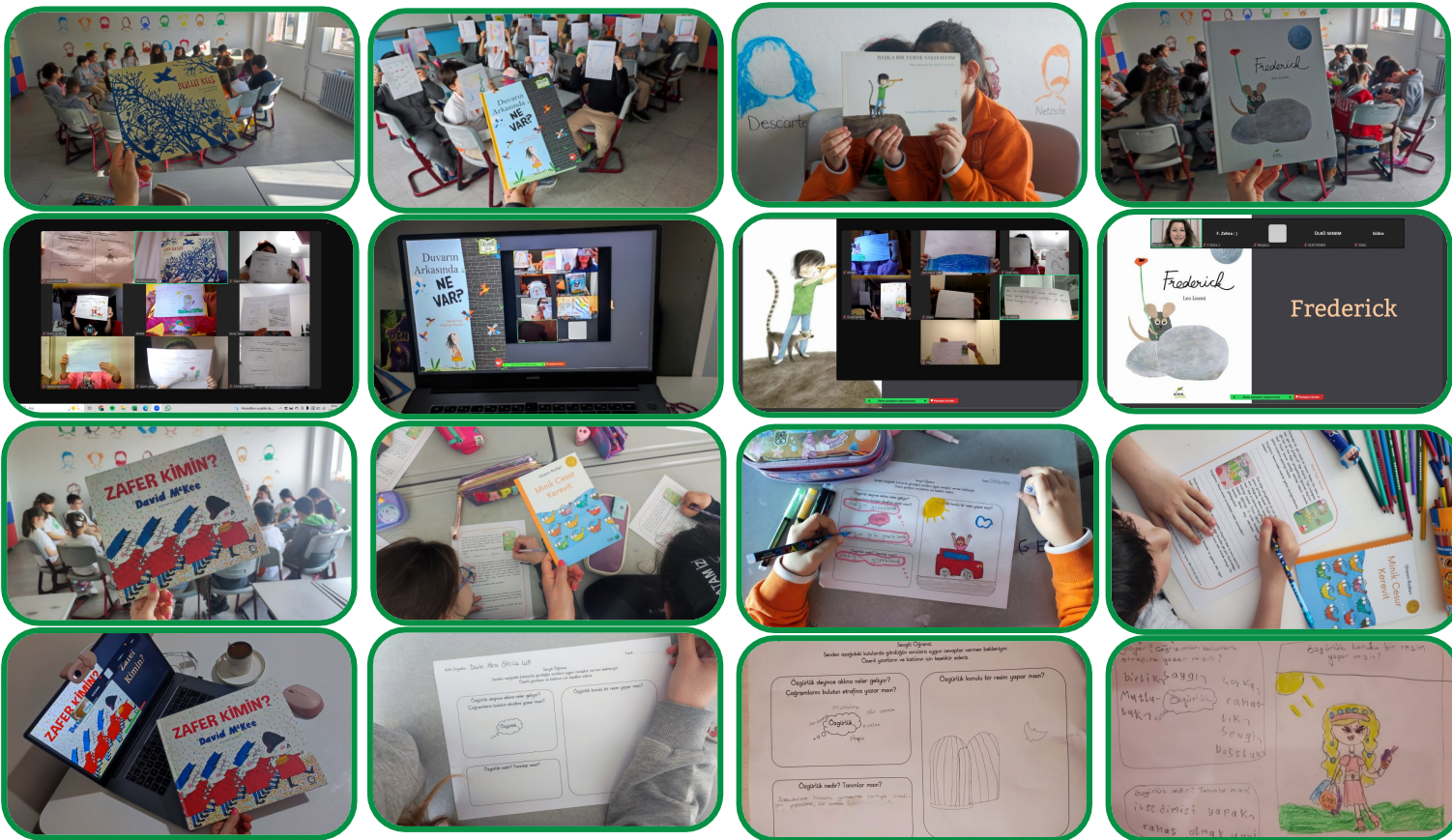
GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Ön görüşme verilerine göre çevrim içi ve yüz yüze grup öğrencilerinin yüksek frekansla serbestlik temasını dile getirdikleri saptanmıştır. Belirtilen öğrenci görüşleri «Özgürlük, insanın istediğini serbestçe yapmasıdır.» olarak tekrar etmiştir. Özgürlük kavramına ilişkin çağrışımlardan dışarıda olmak, oyun oynamak, uçmak temaları en sık dile getirilen temalardır.

Son görüşme verilerinde bağımsızlık, sınır, kural temaları ortaya konmuştur. İlk görüşme verilerinden farklı olarak yüz yüze ve çevrim içi gruplarından serbestlik teması ifade edilmemiştir. Özgürlük kavramının tanımlaması «İnsanın istediklerini sınırlar içinde yapmasıdır.» sözleriyle tekrar etmiştir. Özgürlük kavramına ilişkin çağrışımlar bağımsızlık, Atatürk, kural, oyun oynamak temaları en sık dile getirilen temalardır.

Çalışmanın sonuçlarına göre, ücretsiz şekilde derslere dahil olan öğrenciler ile okul ortamında bu derse maruz kalan öğrencilerden her biri özgürlük üzerine benzer temalara ulaşmış, özgün ve yaratıcı metin yazma performansı göstermişlerdir.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Sosyoekonomik Engellerin Aşılması

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Düşünmenin öğreniminde güncel eğilimlerinden biri Çocuklar İçin Felsefe (P4C) dersidir. Henüz ilköğretim resmi müfredatında yer almayan bu dersin özel kurumlar ve atölyelerde ücret dahilinde sunulduğu görülmektedir. Eğitimin başat hedefi olarak görülebilecek düşünme öğretiminin yapıldığı P4C dersinin, erişim imkânı olmayan öğrencilere de ulaştırılması önemsenmelidir.

AMAÇ:

Nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı, özel okullarda felsefi sorgulamalara katılan öğrenciler ile aynı ders planlarına ücretsiz şekilde çevrim içi dahil olan öğrencilerin benzer betimsel temalara erişmeleridir.

HEDEF KİTLE:

Sosyoekonomik bakımdan dezavantajlı ilköğretim öğrencileri

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Eğitimde sosyal adalet, tüm öğrenenler arasında demokratik ve nitelikli öğretimde fırsat eşitliğinin sağlanmasıdır. Sosyal adaleti gerçekleştirmenin aşamalarından biri sosyoekonomik bakımdan dezavantajlı bireylere ihtiyaç duydukları desteğin verilmesidir. Eleştirel pedagoji, sosyal adaleti kavramsallaştıran yaklaşımlardan biridir ve temel bakış açısına göre eğitimin hedefi kişiyi özgürleştirmektir. Düşünsel özgürlüğün edinilmesi sorgulama ile oluşabilir, bunun gerçekleşmesi için P4C derslerinin uygun bir zemin oluşturacağı öngörülmektedir.

Bu amaçla 6 hafta olarak tasarlanan UbD planındaki felsefi sorgulamalar, eleştirel pedagojinin çekirdeğini oluşturan özgürlük konusu olarak belirlenmiştir. Sosyal medya üzerinden duyurusu yapılan ders çağrısına gönüllü katılım gösteren 10 öğrenci ile öğrenim gördüğü okuldaki haftalık ders programında P4C dersine katılan 10 öğrenci, sınıf düzeyleri göz önünde bulundurularak random eşleştirilmiştir. 20 öğrenciden oluşan çalışma grubunun 10'u 2. sınıf öğrencisi, 4'ü 3. sınıf öğrencisi, 6'sı 4. sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 20 öğrencidir.

Özgürlük kavramı üzerine seçilen 6 uyaran metin yüz yüze ve çevrim içi oturumlarda tartışılmıştır. Uygulama öncesinde ve sonunda tüm öğrencilerden özgürlük üzerine fikirleri toplanmış, veriler betimsel içerik analizi ile incelenmiştir. Sosyal adalet örneği olarak fırsat eşitliğinin sağlandığı Çocuklar İçin Felsefe derslerinde öğrencilerin birbirine denk tanımlara eriştikleri belirlenmiştir.

ÖĞRETMEN ADI:

NURAY ERAN TÜREDİ, PROF. DR. ELÇİN YAZICI ARICI, NURAY KAZANCIOĞLU, LEYLA GEYLANİ, NEJLA YÜKSEL, BETÜL KANLI, GÜLŞAH HANDE AYAZOĞLU, KEVSER KAYABAŞI

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:

ENGEL YOK, FIRSAT VAR

İL:

DÜZCE

OKUL ADI:

KAPTAN ALTAY ALTUĞ KIZILAY ANAOKULU, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Öğrenme Sürecine Katılım: Bireyselleştirilmiş eğitim planları ve destekleyici materyallerin kullanımıyla, özel gereksinimli çocukların sınıf içi etkinliklere katılım oranı %45'ten %85'e yükseldi.

Sosyal Beceri Gelişimi: Akran etkileşimini artıran kaynaştırma etkinlikleri sonucunda, çocukların grup çalışmalarına katılım oranı %30 artış gösterdi.

Öğretmen Yetkinliği: Kapsayıcı eğitim konusunda düzenlenen atölyeler sayesinde, öğretmenlerin kapsayıcı öğretim yöntemlerini uygulama oranı %50'den %90'a ulaştı.

Aile Katılımı: Aile farkındalık eğitimleri sonrasında, ebeveynlerin çocuklarının eğitim sürecine aktif katılım oranı %60'tan %95'e çıktı.

Alternatif İletişim Yöntemleri: Destekleyici ve alternatif iletişim araçlarının kullanımıyla, çocukların kendini ifade edebilme becerisi %35 oranında gelişme gösterdi.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:**KAPSAYICILIK ALT TEMASI:**

Özel Gereksinimli Çocuklar İçin Kapsayıcı Eğitim – Özel eğitim gereksinimi olan çocuklar için uygulamalar, materyaller ve yöntemler.

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Özel gereksinimli çocuklar, geleneksel sınıf ortamlarında farklı engellerle karşılaşmakta ve akademik, sosyal, duygusal gelişimleri bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Bu ihtiyaçtan hareketle, bireyselleştirilmiş öğretim teknikleri, alternatif iletişim yöntemleri ve özel materyallerin kullanıldığı bir eğitim modeli oluşturulmuştur.

AMAÇ:

Özel gereksinimli çocukların eğitim ortamında aktif yer almasını sağlamak, bireysel farklılıklarını destekleyerek öğrenme süreçlerini kolaylaştırmak ve toplumsal uyumlarını güçlendirmektir.

HEDEF KİTLE:

3-6 yaş arası özel gereksinimli çocuklar (otizm spektrum bozukluğu, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, öğrenme güçlüğü vb.), öğretmenler, aileler.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

“Engel Yok, Fırsat Var” adlı bu uygulama, 3-6 yaş arası özel gereksinimli çocukların eğitim ortamlarına aktif, anlamlı ve eşit katılımını desteklemeyi hedefleyen kapsayıcı bir modeldir. Otizm spektrum bozukluğu, dikkat eksikliği ve öğrenme güçlüğü gibi gelişim farklılıkları olan çocuklara yönelik bireyselleştirilmiş eğitim planları hazırlanmış; görsel, işitsel ve dokunsal materyallerle öğrenme süreçleri desteklenmiştir.

Çocukların günlük etkinliklere aktif katılımı için destekleyici ortamlar oluşturulmuş, akranlarıyla bir arada sürdürülen kaynaştırma temelli grup çalışmaları planlanmıştır. Öğretmenler için kapsayıcı eğitim atölyeleri düzenlenmiş; aileler de sürece bilinçlendirici seminerler ve ev uygulamalarıyla dahil edilmiştir.

Uygulama sonucunda çocukların sınıf içi etkinliklere katılım oranı %45'ten %85'e, grup içi sosyal etkileşim oranı %30 artmıştır. Öğretmenlerin kapsayıcı eğitim yaklaşımlarını uygulama oranı %50'den %90'a yükselmiş; ailelerin sürece katılımı %60'tan %95'e çıkmıştır.

BEGEP kapsamında iyi uygulama örneği olarak tanınan model, farklı kurumlarda uygulanmak üzere yaygınlaştırılmaktadır. Tüm süreçler etik ilkelere uygun yürütülmüş; çocukların ve ailelerin gizliliği özenle korunmuştur.

ÖĞRETMEN ADI:

MEHMET ZÜLFÜ TEKEŞ

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:

HOŞ GELDİN OYA: BİR KİTAP İNCELEMESİ

İL:

DİYARBAKIR

OKUL ADI:

FATİH İLKOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Kitap analizi ile çocuklarda sorgulama davranışı arttı.

Çocuklarda eleştirel düşünme becerilerini toplumsal rollerin eşitliği çerçevesinde kullandıkları gözlemlendi.

Çocukların kurdukları cümlelerde farklılıklara karşı saygılı olma ve empati gösterme ifadelerinin geçtiği fark edildi.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal Rollerin Eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Öğrencilerin, okudukları kitaplarda yer alan toplumsal rolleri eşitlikçi bir bakış açısıyla değerlendirme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme konusunda desteğe ihtiyaç duyması

AMAÇ:

Hayatımızın geri kalanında bizleri tanımlayacak karakter şemalarının şekillendiği dönemde, kitap analizleri ile farkındalığı arttırmak ve kitaplar aracılığıyla çocukların eleştirel bakış açılarını desteklemek

HEDEF KİTLE:

İlkokul dönemi

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Kitap, temel eğitim döneminde en çok okunan kitaplar arasından rastgele seçilmiştir. Eğitsel, duygusal ve sosyal katkılarının anlaşılabilmesi amacıyla kitap, önce öğretmen sonra öğretmen gözetiminde öğrenciler tarafından eleştirel bir bakış açısıyla incelenmiştir.

Kitap, kentte yaşayan ve köydeki akrabalarını ziyarete gelen bir aileyi konu alır. Köyde yaşayan anne geleneksel kıyafetlidir ve kitaptaki karelerde genellikle hizmet ederken resmedilmiştir. Kitapta hiçbir meslek adı geçmez. Bazı sayfalarda erkek sayısı fazladır. Erkek çocuk mavi kıyafetler giyerken kız çocuk pembe kıyafetler giymiştir. Tespit edilen bu hususlar irdelenmiştir. Çocuklara sorulan "Sen olsan neler eklerdin, neler çıkartırdın?" gibi sorularla çocukların kitaptaki toplumsal düzeyde klişeleşmiş cinsiyetçi kalıpları fark etmeleri sağlanmıştır. Böylece çocukların toplumdaki cinsiyetçi ön yargılara karşı farkındalıklarının artırılması desteklenmiştir.

ÖĞRETMEN ADI:**ÖZGE KACIR - SELCAN GÜL****İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:****GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLER
İÇİN AKIL OYUNLARI PODCAST'İ****İL:****İZMİR****OKUL ADI:****TAKEV ANADOLU VE FEN LİSESİ****KAPSAYICILIK ALT TEMASI:**

Özel gereksinimi olan öğrenciler için kapsayıcı eğitim

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Görme yetersizliği olan öğrencilerin sosyal ilişkiler kurmakta zorlanmaları ve bu nedenle zaman zaman kendilerini yalnız hissetmeleri

AMAÇ:

Akıl oyunları stratejileriyle, eğitimin kapsayıcı yönünü güçlendirerek görme yetersizliği olan öğrenciler başta olmak üzere tüm özel gereksinimi olan öğrencilere daha etkili biçimde ulaşmak

HEDEF KİTLE:

Görme yetersizliği olan öğrenciler ve Akıl Oyunları Kulüp Öğrencileri

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Kulüp öğrencilerimizde;

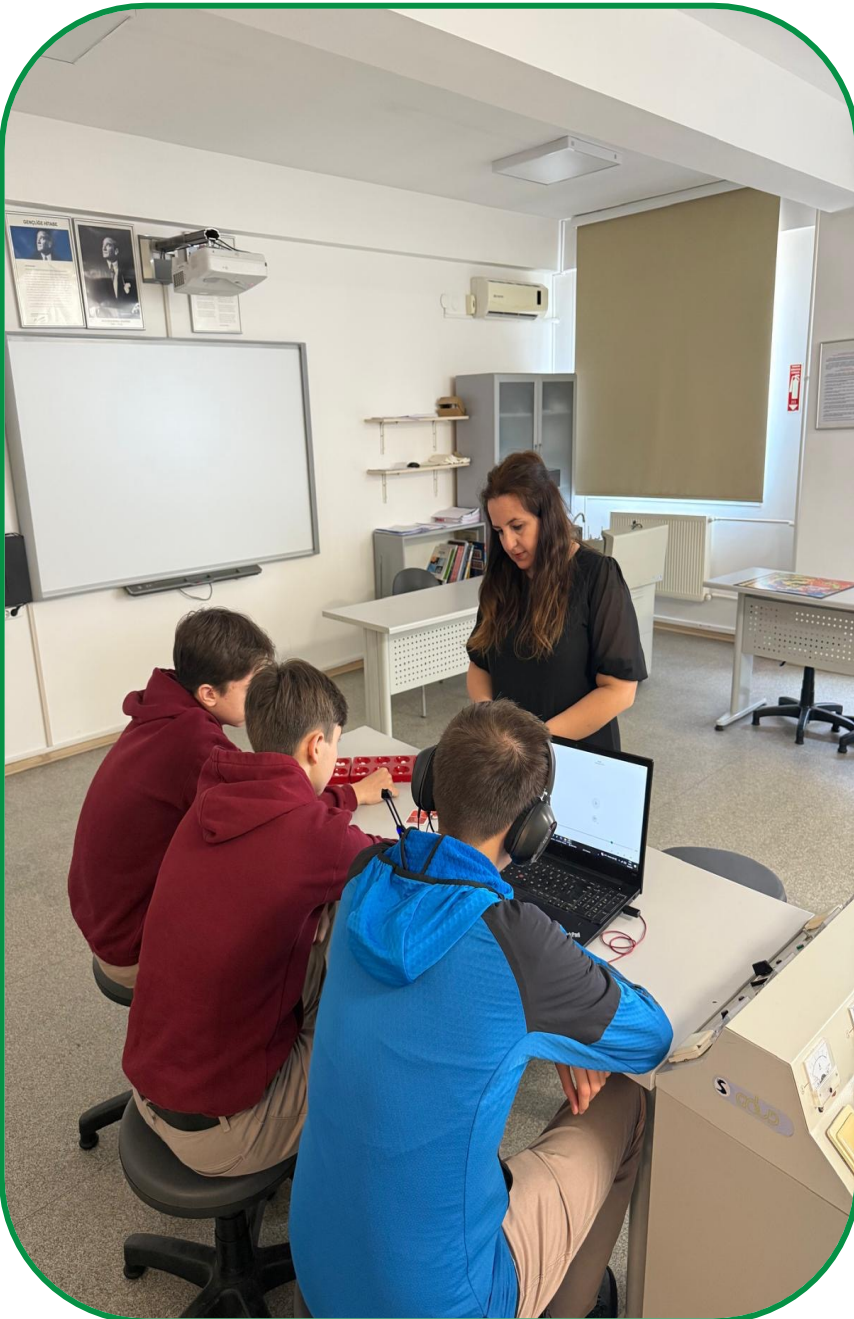
- Görme yetersizliği olan arkadaşlarına yardımcı olma isteği ile empati ve sosyal farkındalık,
- Görme yetersizliği olan arkadaşlarına karşı duyarlılık geliştiren çocuklar, toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık bilinci,
- Kendilerine verilen görevleri yerine getirirken çocuklar, başkalarına yardımcı olmanın verdiği özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirdikleri süreç içinde gözlemlerle desteklenmiştir.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Akıl Oyunları Kulübümüzde, öğrencilerimiz görme yetersizliği olan arkadaşlarına destek olmak istediler. En sevdikleri oyunlar olan Tabu ve Zeka Çarkı için kartları seslendirerek kayıt aldılar. Bu podcast'ler sayesinde özel gereksinimi olan öğrenciler yönergeleri dinleyerek oyunlara rahatlıkla katılabilecekler.

Ayrıca, dokunsal olarak oynanabilen Mangala oyununun kurallarını içeren bir podcast de hazırlandı.

Gelecek yıllarda podcast sayımızı artırmayı ve akıl oyunlarına dair stratejileri içeren yeni içerikler üretmeyi hedefliyoruz.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

ÖĞRETMEN ADI:
SİBEL AKSAKAL

İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:
BİR FİLOZOF, BİR SORU
SIMONE DE BEAUVOIR
KIZLAR VE OĞLANLAR BİRBİRİNDEN
FARKLI MIDIR?

İL:
ERZURUM

OKUL ADI:
ŞEHİT ÜSTEĞMEN İSMAİL AKSU İLKOKULU

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

1. Kalıp yargılara karşı eleştirel düşünme becerisi ve farkındalık geliştirme
2. Seçim hakkı ve özgürlük bilincini arttırma
3. Empati ve Saygı Becerisinin Gelişimini destekleme
4. Felsefi düşünme ve sorgulama becerisini destekleme:
“Doğru olan nedir?” “Seçimlerimizi kim belirler?”

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Toplumsal Rollerin Eşitliği

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Toplumsal rollere dair kalıp yargılar, çocukların kendilerini ifade etme biçimlerini, hayal güçlerini ve meslek seçimlerini sınırlayabilir. Bu durum, birçok çocuğun yalnızca cinsiyetinden dolayı bazı alanlara yönelmesini ya da uzak durmasını normalleştirmektedir. Bu nedenle, çocukların kalıpların dışına çıkabilmeleri, kendilerini keşfetmeleri ve özgürce seçim yapabilmeleri için eleştirel düşünmeyi destekleyen öğrenme ortamlarına ihtiyaç vardır.

AMAÇ:

Bu etkinlik, çocukların toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık kazanmalarını, kalıplaşmış yargıları sorgulamalarını ve herkesin kendi yolunu özgürce seçebileceği bir dünya hayal etmelerini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, her çocuğun ilgi ve yeteneklerine göre kendini ifade etmesine, güçlü ve özgün bireyler olarak yetişmesine destek olunacaktır.

HEDEF KİTLE:

Bu etkinliğin hedef kitlesi, ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencileri başta olmak üzere, toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık kazanması hedeflenen tüm çocuklar, ayrıca öğretmenler, eğitimciler ve ebeveynlerdir.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Atölyede, başlangıç olarak öğrencilerle "Kim Benim?" adlı ısınma etkinliği yapılarak güvenli bir ortam oluşturuldu ve toplumsal kalıp yargıların seçimlerimiz üzerine etkileri sorgulanmaya başlandı. "Kızlar ve Oğlanlar Birbirinden Farklı Mıdır?" kitabının ana temaları üzerinden, P4C (Çocuklar İçin Felsefe) yöntemine uygun sorularla derinlemesine tartışmalar gerçekleştirildi. Öğrenciler tarafından, toplumsal rollerin bireysel seçimler üzerindeki etkisini sorgulanırken, meslek seçimlerinde cinsiyet kalıplarının ne kadar sınırlayıcı olabileceği keşfedildi. Etkinliğin son bölümünde, toplumsal kalıplardan bağımsız ve herkesin kendi yolunu seçebileceği bir dünyada yaşamının önemi öğrenciler tarafından yapılan yaratıcı drama ve yaratıcı yazarlık çalışmalarıyla ortaya konuldu.

ÖĞRETMEN ADI:**ŞERİFE ÜNAL SEYRAN - BENJAMIM SAMPAIO****İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:****KAPSAYICI OKUL: ÖĞRENCİLERİ ÖĞRENME
ORMANINDAKİ AĞAÇLAR GİBİ
GÜÇLENDİRMEK****İL:****MERSİN-SİLİFKE
GUIMARAES-PORTEKİZ****OKUL ADI:****ATAYURT ORTAOKULU
AGRUPAMENTO DE ESCOLAS SANTOS
SIMOES****GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:**

Projede kullanılan disiplinler arası yaklaşım, mevcut müfredatı entegre ederek BİT becerileri, iletişim becerileri, sosyal beceriler, takım çalışması, kültürlerarası beceriler ve yaratıcılık gibi temel yeterlilik ve becerileri geliştirmede oldukça etkiliydi. Bu proje ile öğrencilerimiz fiziksel olarak iki ülkede çok yönlü ve etkili bir öğrenme ortamında yaratıcılık, mantık, gözlem, hayal gücü ve takdir duygusu geliştirdiler.

Her hareketlilikten sonra, katılımcılar şunları düşünüyor:

- %87,5'i İngilizce konuşma becerilerini geliştirdi
- %81'i Avrupa kültürü hakkında daha fazla bilgi edindi
- %75'i hayat boyu Avrupalı arkadaşlar edindi
- %62'si gelecek planlarını değiştirdi ve yurtdışına gidip üniversite okumak ve büyük hayaller kurmak istiyor.
- %81'i Avrupa düzeyinde değer eğitimi anlamayı düşündü.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:**KAPSAYICILIK ALT TEMASI:**

Sınıf içi Uygulamalar ile Ön Yargı Alanlarıyla Mücadele (İrk, Etnik köken, Fiziksel özellikler ve yetiler, Aile yapısı, Ekonomik sınıf)

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Her iki ortak okulda 'okula ait olma duygusu' üzerine yapılan ankete göre, öğrencilerin %65'i ve öğretmenlerin %58'i kendilerini okullarına ait hissediyor. Öğrenci ve öğretmenlerin bir kısmında okula aidiyet duygusunun düşük olması, bu alanda destekleyici çalışmalara ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

AMAÇ:

Her iki Okulun eTwinning projesi çatısı altında işbirliği yaparak, kapsayıcı bir okul inşası için geliştirilen iyi uygulamaları paylaşarak katkıda bulunması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, okula aidiyet duygusunun yüzdelerini artırmak hedeflenmiştir.

HEDEF KİTLE:

12-17 yaş grubu öğrenciler,Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler, ekonomik engelleri olan öğrenciler ve göçmenler.

UYGULAMANIN ÖZETİ:

Atayurt Ortaokulu ve Agrupamento de Escolas Santos Simoes, AB'nin eğitim önceliklerini dikkate alarak kapsayıcı eğitim uygulamalarını paylaşmak ve öğrencilerin daha iyi öğrenmesini sağlamak amacıyla bir eTwinning projesi geliştirmiştir. Bu proje, özellikle göçmenler, özel eğitim ihtiyacı olanlar ve öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler gibi grupların eğitim süreçlerine tam katılımını hedeflemektedir. Aynı zamanda, küreselleşen dünyada okulların bu öğrenci gruplarına uyum sağlaması gerektiği fikrinden yola çıkılmıştır..Proje amaçlarına ulaşmak için geliştirilen kapsayıcı uygulamalar ve iyi örnekler:

1. Meydan Okuma Tekniğinin Sınıf İçi eğitim öğretim faaliyetlerine entegre edilmesi
2. Yenilikçi Kapsayıcı Uygulamalar
3. Kapsayıcı Dans
4. Kapsayıcı Eğitimde Değerler Ağacı

Portekizli okulun bu projede "Her öğrencinin çeşitli ihtiyaçlarına ve potansiyeline, öğrenme süreçlerine ve eğitim topluluğunun yaşamına katılımın artırılması yoluyla yanıt vermeyi amaçlayan bir süreç olarak kapsayıcılığı ele almaktadır.

Erasmus+ projemizin hem adı hemde sembolü olan değerler ağacı, insan odaklı bir profile sahip, temel değerler olarak insan ve insan onuruna odaklanan bir toplumun parçası olan insanların yetiştirildiği kapsayıcı bir okul fikrini temsil etmeyi; ortak okulları değerler ağacından öğrenme ormanına dönüştürmeyi amaçlamaktadır."

ÖĞRETMEN ADI:**UFUK ÖZDEMİR – SEYİDE YAMAN****İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:****PAZAR OTİZM: OTİZMLİ BİREYLERİN SOSYAL ENTEGRASYONU VE BAĞIMSIZ YAŞAM BECERİLERİ GELİŞTİRME PROJESİ****İL:****SAKARYA****OKUL ADI:****SAPANCA İLKOKULU****GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:**

Başlangıçta destekle iletişim kurabilen bireyler, süreç sonunda temel diyalogları bağımsız gerçekleştirir duruma gelmiştir. Gözlem formları, öğretmen notları ve aile geri bildirimleri, zaman yönetimi, sorumluluk alma ve özgüven alanlarında belirgin gelişimler olduğunu göstermiştir. Pazar uygulaması toplumda otizme yönelik farkındalığı artırmış ve kapsayıcı tutumları desteklemiştir.

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Özel Gereksinimli Öğrenciler için Kapsayıcı Eğitim – Otizmlili bireyler için yenilikçi ve bilimsel temellere dayalı uygulamalar

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı bireylerin sosyal etkileşim kurma, günlük yaşam becerilerini geliştirme ve bağımsız yaşam deneyimi edinme fırsatlarının sınırlı olması önemli bir ihtiyaç olarak belirlenmiştir. Eğitim ortamlarında edinilen becerilerin, gerçek yaşam ortamlarında desteklenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, otizmlili bireylerin iletişim, özgüven ve toplumsal katılım becerilerini geliştirebilecekleri somut ve doğal etkileşim alanlarına duyulan ihtiyaç ortaya çıkmıştır.

AMAÇ:

Otizmlili bireylerin sosyal iletişim ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek, topluma aktif katılımlarını desteklemek ve günlük yaşamda karşılaştıkları zorluklara çözüm sunmaktır. Gerçek yaşam ortamlarında gerçekleştirilen uygulamalarla, bireylerin özgüven kazanmaları, iletişim becerilerini kullanmaları ve toplumsal farkındalığın artırılması hedeflenmiştir.

HEDEF KİTLE:

10–35 yaş arası Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı bireyler hedeflenmiştir. Ayrıca uygulamalara, lise öğrencileri, aileler ve yerel esnaf da destekleyici rollerle dahil edilmiştir.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:**UYGULAMANIN ÖZETİ:**

Pazar Otizm, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı bireylerin sözel, sosyal ve yaşam becerilerini geliştirmeye yönelik, gerçek yaşam ortamında uygulanan yenilikçi bir kapsayıcı modeldir. Proje uygulaması ile otizmlili bireyler, haftalık kurulan pazar alanında gerçek müşterilerle iletişim kurarak ürün sıralama, satış yapma ve para alışverişi gibi görevleri deneyimlemiştir. Bu süreçte lise öğrencileri, yerel esnaf ve ailelerin desteğiyle bireylerin sosyal etkileşim becerileri doğal ortamda güçlendirilmiştir. Katılımcılar, zaman yönetimi, özgüven, sorumluluk alma ve iletişim becerilerinde gözle görülür ilerlemeler kaydetmiş; toplumda otizme yönelik farkındalık artışı sağlanmıştır. Uygulama sürecinde bireylerin sözel iletişim ve sosyal becerilerinde belirgin ilerlemeler kaydedilmiş, toplumda otizme yönelik farkındalık artmıştır. Proje, gözlem formları ve basın haberleriyle belgelenmiş; ilçedeki diğer kurumlara tanıtılmış ve TÜBİTAK 4008 projesi kapsamında çalışmalar planlanmaktadır. Çalışma, etik kurallara ve gönüllülük esasına uygun şekilde yürütülmüştür.

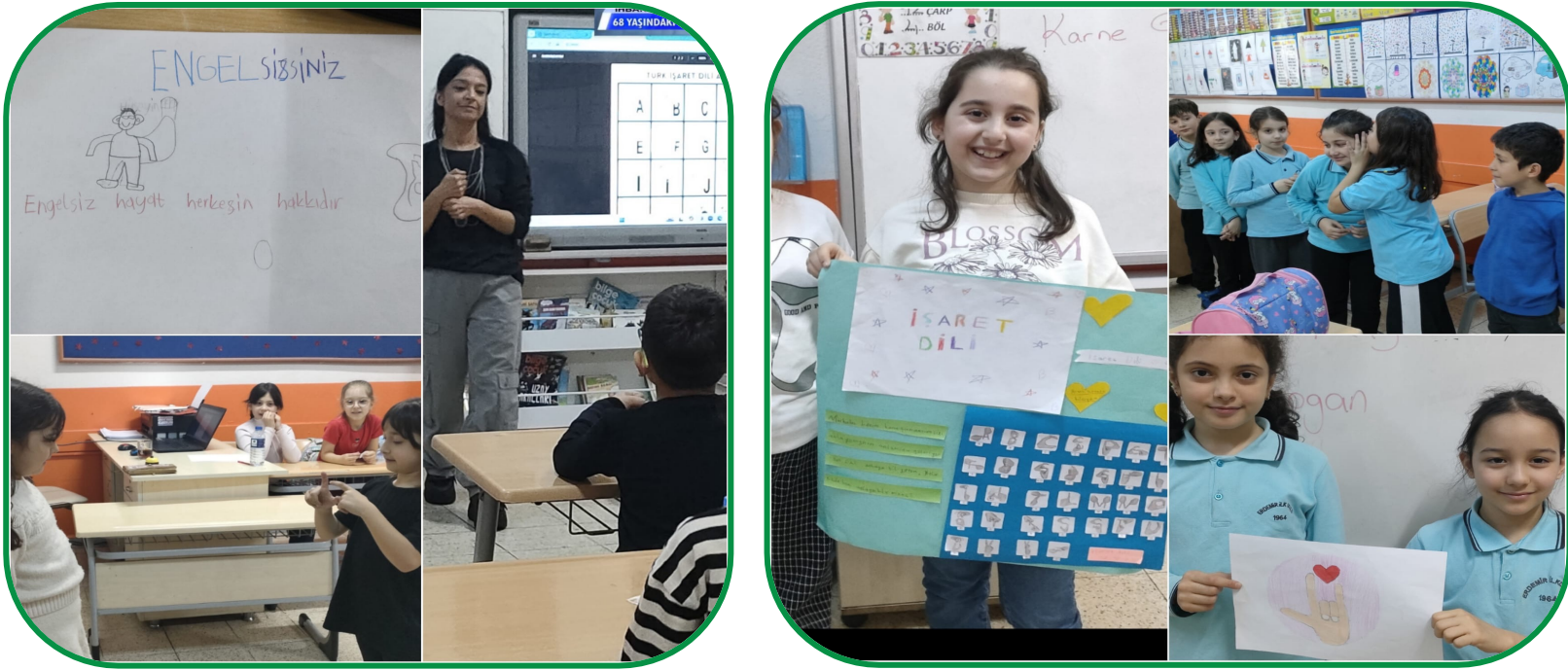
ÖĞRETMEN ADI:**YEŞİM ÇİFTÇİ – AYSUN TEPECİK****İYİ ÖRNEK BAŞLIĞI:****ELLERİMDEKİ KELİMELER****İL:****ZONGULDAK****OKUL ADI:****ERDEMİR İLKOKULU
İZMİRLİOĞLU İLKOKULU**

GÖZLENEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR ETKİSİ:

Uygulama esnasında her öğrenciye olmak üzere toplamda 1 adet ölçüt bağımlı ölçü aracı (öbt - sözcük düzeyi) ve her öğrenciye olmak üzere 1 adet ölçüt bağımlı ölçü aracı (öbt - cümle ve diyalog düzeyi) değerlendirme ölçekleri kullanılmıştır.

Velilere uygulama sonunda süreç döngüsünün değerlendirildiği anket kullanılmıştır. Her uygulama sonrasında velilerle odak görüşmeler yapılmış, bu görüşmeler değerlendirme sürecinde kullanılmıştır.

ÇALIŞMA GÖRSELLERİ:

KAPSAYICILIK ALT TEMASI:

Sınıf içi Uygulamalar ile Ön Yargı Alanlarıyla Mücadele - Fiziksel özellikler ve yetiler-

TESPİT EDİLEN İHTİYAÇ:

İşitme engelli bireylerin karşılaştığı birçok sorunun temelinde tipik gelişim gösteren insanların onlarla iletişim kuramaması yatmakta. Aslında bu bireyler kendi engellerini aşabilmekte; yalnızca işaret dili genel olarak bilinmediği için karşılıklı iletişim kurulamamakta. Bu durum, işitme engellilerin istihdam, eğitim, sağlık, sosyalleşme, ifade ve düşünce özgürlüğü gibi en temel insan haklarına erişimini engellemekte.

AMAÇ:

Özel eğitim ve rehberlik merkezinin işitme engelli çocuklar için oluşturduğu etkinlik kitabındaki planları tipik gelişime sahip öğrencilere de uygulayarak en yalın şekilde işaret dilini öğretmek. Öğrencilere empati yeteneğine farkındalık kazandırmak.

HEDEF KİTLE:

İlkokul öğrencileri(1.,2.,3. ve 4.sınıf)

UYGULAMANIN ÖZETİ:

"Ellerimdeki Kelimeler" projesi, ilkokul düzeyinde işitme engeli olmayan öğrencilere temel işaret dili öğretimi yoluyla empati kazandırmak, iletişimde eşitliği sağlamak ve farkındalık oluşturmak amacıyla hazırlanmış kapsayıcı bir sınıf içi uygulamadır.

Uygulayıcı öğretmen, 120 saatlik işaret dili kursu olarak süreci başlatmıştır. MEB'in hazırladığı etkinlik kitabına dayalı olarak 10 haftalık planlamayla işaret dili, ders programına entegre edilmiştir. Etkinliklerde öğrenciler, öğrendiklerini ailelerine de öğretmek sureci velileri katmış; böylece öğrenme evde de devam etmiştir.

Süreç boyunca öğrenciler ölçme araçlarıyla değerlendirilmiş ve %90'ın üzerinde başarı sağlanmıştır. Velilerle odak görüşmeler ve anketlerle süreç izlenmiştir.

Uygulama Sabancı Üniversitesi Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nda sunulmuş, eTwinning projesi olarak ulusal kalite etiketi almıştır. Aynı zamanda başka okullarda da uygulanarak yaygınlaşmıştır.

